Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 5. decembra 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v občianskych veciach – Európske konanie o platobnom rozkaze – Nariadenie (ES) č. 1896/2006 – Európsky platobný rozkaz vyhlásený za vykonateľný – Doručovanie súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach – Nariadenie (ES) č. 1393/2007 – Neplatné doručenie konštatované pri výkone – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca opravný prostriedok, ktorý umožňuje odporcovi domáhať sa zrušenia európskeho platobného rozkazu – Právne následky – Povinnosť konajúceho súdu vyhlásiť európsky platobný rozkaz za neplatný“

Vo veci C-389/23,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Amtsgericht Wedding (Okresný súd Berlín-Wedding, Nemecko) z 19. mája 2023 a doručený Súdnemu dvoru 27. júna 2023, ktorý súvisí s konaním:

Bulgarfrukt – Fruchthandels GmbH

proti

Oranžerii Gimel II EOOD,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda prvej komory F. Biltgen (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu druhej komory, predsedníčka piatej komory M. L. Arastey Sahún a sudca J. Passer,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Bulgarfrukt – Fruchthandels GmbH, v zastúpení: W. Kreuzer a F. Sturm, Rechtsanwälte,

– Oranžerii Gimel II EOOD, v zastúpení: W. Hoffmann, Rechtsanwalt,

– Európska komisia, v zastúpení: S. Noë a J. Vondung, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (Ú. v. EÚ L 399, 2006, s. 1), a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch („doručovanie písomností“) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 (Ú. v. EÚ L 324, 2007, s. 79).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Bulgarfrukt – Fruchthandels GmbH, ktorá je spoločnosťou s ručením obmedzeným so sídlom v Nemecku, a spoločnosťou Oranžerii Gimel II EOOD (ďalej len „Oranžerii“), ktorá je spoločnosťou s ručením obmedzeným s jediným spoločníkom so sídlom v Bulharsku, vo veci výkonu európskeho platobného rozkazu.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 1896/2006

3 Podľa odôvodnení 9, 10, 24 a 26 nariadenia č. 1896/2006:

„(9) Účelom tohto nariadenia je zjednodušiť a zrýchliť súdne konanie a znížiť náklady na takéto konanie v cezhraničných sporoch, ktoré sa týkajú nepopretých peňažných pohľadávok, zavedením európskeho konania o platobnom rozkaze; a umožniť voľný pohyb európskych platobných rozkazov v členských štátoch ustanovením minimálnych požiadaviek, ktorých dodržiavanie vylúči potrebu akýchkoľvek konaní v členskom štáte výkonu pred uznaním a výkonom európskeho platobného rozkazu.

(10) Konanie zavedené týmto nariadením by malo slúžiť ako doplnkový a voliteľný prostriedok pre navrhovateľa, ktorý si naďalej môže zvoliť konanie podľa vnútroštátneho práva. Preto toto nariadenie ani nenahrádza, ani nezosúlaďuje existujúce mechanizmy vymáhania nepopretých pohľadávok podľa vnútroštátneho práva.

…

(24) Odpor podaný v stanovenej lehote by mal ukončiť európske konanie o platobnom rozkaze a mal by viesť k automatickému pokračovaniu prípadu v riadnom občianskom súdnom konaní, pokiaľ navrhovateľ výslovne nepožiadal v takomto prípade konanie ukončiť. Na účely tohto nariadenia by sa pojem riadne občianske súdne konanie nemal nevyhnutne vykladať v zmysle vnútroštátneho práva.

…

(26) Súdne poplatky uvedené v článku 25 by nemali zahŕňať napríklad poplatky za právne služby alebo náklady na doručovanie dokumentov iných subjektov ako je súd.“

4 Článok 1 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Účelom tohto nariadenia je:

a) zjednodušiť a urýchliť súdne konanie a znížiť náklady na takéto konanie v cezhraničných sporoch, ktoré sa týkajú nepopretých peňažných pohľadávok, zavedením európskeho konania o platobnom rozkaze,

a

b) umožniť voľný pohyb európskych platobných rozkazov medzi členskými štátmi ustanovením minimálnych požiadaviek, ktorých dodržiavanie vylúči potrebu akýchkoľvek konaní, ktoré sa majú iniciovať v členskom štáte výkonu pred uznaním a výkonom európskeho platobného rozkazu.

2. Toto nariadenie nebráni navrhovateľovi, aby pri uspokojovaní pohľadávky v zmysle článku 4 využil iné konanie dostupné podľa práva členského štátu alebo práva Spoločenstva.“

5 V článku 12 uvedeného nariadenia, nazvanom „Vydanie európskeho platobného rozkazu“, sa v odsekoch 3 a 5 uvádza:

„3. V európskom platobnom rozkaze sa odporca poučí, že má možnosť:

a) zaplatiť navrhovateľovi sumu uvedenú v rozkaze,

alebo

b) namietať proti rozkazu zaslaním odporu na súd pôvodu do 30 dní odo dňa doručenia rozkazu odporcovi.

…

5. Súd zabezpečí, aby bol rozkaz doručený odporcovi v súlade s vnútroštátnym právom spôsobom, ktorý spĺňa minimálne požiadavky ustanovené v článkoch 13, 14 a 15.“

6 Podľa článku 13 tohto nariadenia, nazvaného „Doručovanie s dokladom o prijatí odporcovi“:

„Európsky platobný rozkaz sa môže doručovať odporcovi v súlade s vnútroštátnym právom štátu doručenia, a to niektorým z týchto spôsobov:

a) doručenie do vlastných rúk doložené potvrdením o prijatí s uvedením dátumu prijatia, ktoré odporca podpísal,

b) doručenie do vlastných rúk doložené dokladom podpísaným príslušnou osobou, ktorá uskutočnila doručenie, v ktorom sa uvádza, že odporca prijal dokument alebo ho bezdôvodne odoprel prijať a dátum doručenia,

c) doručenie poštou doložené potvrdením o prijatí s uvedením dátumu prijatia, ktoré odporca podpísal a odoslal naspäť,

d) doručenie elektronickými prostriedkami, ako sú telefax alebo e-mail, doložené potvrdením o prijatí s uvedením dátumu prijatia, ktoré odporca podpísal a odoslal naspäť.“

7 V článku 14 nariadenia č. 1896/2006, nazvanom „Doručovanie bez dokladu o prijatí odporcovi“, sa uvádza:

„1. Európsky platobný rozkaz sa odporcovi môže doručovať v súlade s vnútroštátnym právom štátu doručenia aj niektorým z týchto spôsobov:

a) doručenie do vlastných rúk na osobnú adresu odporcu osobám, ktoré žijú v tej istej domácnosti ako odporca alebo sú tam zamestnané,

b) v prípade, ak odporca je samostatne zárobkovo činnou osobou alebo právnickou osobou, doručenie do vlastných rúk do prevádzkarne odporcu osobám, ktoré odporca zamestnáva,

c) uloženie rozkazu do poštovej schránky odporcu,

d) uloženie rozkazu na pošte alebo u príslušných orgánov verejnej moci a vloženie písomného oznámenia o tomto uložení do poštovej schránky odporcu, za predpokladu, že písomné oznámenie jasne uvádza povahu dokumentu ako súdneho dokumentu alebo právny účinok oznámenia, ktorým je, že sa doručenie uskutočnilo a začínajú plynúť lehoty,

e) doručenie poštou bez dokladu o prijatí podľa odseku 3, ak má odporca adresu v členskom štáte pôvodu,

f) elektronickými prostriedkami s automatickým potvrdením o doručení, za predpokladu, že odporca vopred výslovne súhlasil s týmto spôsobom doručovania.

2. Na účely tohto nariadenia je doručenie podľa odseku 1 neprípustné, ak adresa odporcu nie je s určitosťou známa.

3. Doručenie podľa odseku 1 písm. a), b), c) a d) sa potvrdzuje prostredníctvom:

a) dokladu podpísaného príslušnou osobou, ktorá uskutočnila doručenie, s uvedením:
   i) spôsobu doručenia;

   a
   ii) dátumu doručenia;

   a
   iii) mena príslušnej osoby, ak bol rozkaz doručený inej osobe ako odporcovi, a jej vzťahu k odporcovi,

   alebo

b) potvrdenia o prijatí osobou, ktorej bol dokument doručený na účely odseku 1 písm. a) a b).“

8 V článku 15 tohto nariadenia, nazvanom „Doručovanie zástupcovi“, sa uvádza:

„Rozkaz sa podľa článkov 13 alebo 14 môže doručiť aj zástupcovi odporcu.“

9 Článok 16 uvedeného nariadenia, nazvaný „Odpor proti európskemu platobnému rozkazu“, stanovuje:

„1. Odporca môže na súd pôvodu podať odpor proti európskemu platobnému rozkazu prostredníctvom vzorového tlačiva F, ako je uvedené v prílohe VI, ktoré sa mu zašle spolu s európskym platobným rozkazom.

2. Odpor sa musí zaslať do 30 dní od doručenia rozkazu odporcovi.

…“

10 Podľa článku 18 tohto nariadenia, nazvaného „Vykonateľnosť“:

„1. Ak v lehote ustanovenej v článku 16 ods. 2, po zohľadnení primeranej lehoty na doručenie odporu, nebol na súd pôvodu odpor doručený, súd bezodkladne vyhlási európsky platobný rozkaz za vykonateľný prostredníctvom vzorového tlačiva G ako je uvedené v prílohe VII. Súd pôvodu overí deň doručenia.

2. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 1, formálne požiadavky na vykonateľnosť sa riadia právom členského štátu pôvodu.

3. Súd zašle vykonateľný európsky platobný rozkaz navrhovateľovi.“

11 V článku 26 nariadenia č. 1896/2006, nazvanom „Vzťah s vnútroštátnym procesným právom“, sa uvádza:

„Všetky procesné otázky, ktoré nie sú osobitne upravené v tomto nariadení, sa riadia vnútroštátnym právom.“

12 Článok 27 tohto nariadenia stanovuje:

„Toto nariadenie nemá vplyv na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych dokumentov v občianskoprávnych a obchodných veciach [(Ú. v. ES L 160, 2000, s. 37; Mim. vyd. 19/001, s. 227)].“

Nariadenie č. 1393/2007

13 V článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007 sa uvádza:

„Toto nariadenie sa uplatní v občianskych a obchodných veciach, keď sa má odoslať súdna alebo mimosúdna písomnosť z jedného členského štátu do iného, aby sa tam doručila. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné a správne veci alebo na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone jeho verejnej moci (*acta iure imperii*).“

14 Článok 7 tohto nariadenia, nazvaný „Doručovanie písomností“, v odseku 1 stanovuje:

„Prijímajúci orgán sám doručí alebo zabezpečí doručenie písomnosti, buď podľa právneho poriadku prijímajúceho členského štátu, alebo osobitným spôsobom, o ktorý požiadal odosielajúci orgán, pokiaľ je tento spôsob zlučiteľný s právnym poriadkom tohto členského štátu.“

15 Podľa článku 8 uvedeného nariadenia, nazvaného „Odmietnutie prevzatia písomnosti“:

„1. Prijímajúci orgán na vzorovom tlačive uvedenom v prílohe II informuje adresáta o tom, že môže doručovanú písomnosť odmietnuť prevziať pri jej doručení alebo ju môže vrátiť prijímajúcemu orgánu v lehote jedného týždňa, pokiaľ písomnosť nie je napísaná v jednom z nasledujúcich jazykov alebo k nej nie je pripojený preklad do niektorého z nasledujúcich jazykov:

a) jazyk, ktorému adresát rozumie, alebo

b) úradný jazyk prijímajúceho členského štátu, alebo ak je v danom členskom štáte niekoľko úradných jazykov, úradný jazyk alebo jeden z úradných jazykov miesta, kde sa má doručiť.

2. Ak bol prijímajúci orgán informovaný, že adresát odmietol podľa odseku 1 prevziať písomnosť, okamžite o tom informuje odosielajúci orgán osvedčením podľa článku 10 a vráti žiadosť a písomnosti, ktorých preklad sa vyžaduje.

3. Ak adresát odmietol podľa odseku 1 písomnosť prevziať, doručenie písomnosti možno napraviť tak, že písomnosť s prekladom do jazyka uvedeného v odseku 1 sa adresátovi doručí v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia. V takom prípade je dňom doručenia písomnosti deň, keď sa písomnosť s prekladom doručí v súlade s právnym poriadkom prijímajúceho členského štátu. Ak sa podľa právneho poriadku členského štátu písomnosť musí doručiť v určitej lehote, dátum, ktorý sa vezme do úvahy vo vzťahu k žiadateľovi, je deň doručenia pôvodnej písomnosti určený podľa článku 9 ods. 2.

…“

Nemecké právo

16 Ustanovenie § 1092a Zivilprozessordnung (Občiansky súdny poriadok, ďalej len „ZPO“), nazvané „Opravný prostriedok v prípade nedoručenia alebo v prípade vadného doručenia európskeho platobného rozkazu“, znie:

„1. Odporca môže podať návrh na zrušenie európskeho platobného rozkazu, keď mu európsky platobný rozkaz

(1) nebol doručený alebo

(2) bol doručený spôsobom, ktorý nie je v súlade s požiadavkami podľa článkov 13 až 15 nariadenia [č. 1896/2006].

Návrh sa musí podať do jedného mesiaca odo dňa, keď sa odporca dozvedel alebo mohol dozvedieť o vydaní európskeho platobného rozkazu alebo o nedoručení. Ak súd vyhovie návrhu z niektorého z dôvodov uvedených v prvej vete, európsky platobný rozkaz sa zruší.

2. Ak už súd v čase podania návrhu podľa odseku 1 prvej vety vyhlásil európsky platobný rozkaz za vykonateľný podľa článku 18 nariadenia [č. 1896/2006], a teraz návrhu vyhovie, výkon platobného rozkazu vyhlási za neprípustný. Odsek 1 tretia veta sa uplatní analogicky.

3. Rozhoduje sa uznesením. Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať opravný prostriedok. Ustanovenie § 1092 ods. 2 až 4 sa uplatní analogicky.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

17 Amtsgericht Wedding (Okresný súd Berlín-Wedding, Nemecko), ktorý je vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, vydal 4. januára 2019 na návrh spoločnosti Bulgarfrukt európsky platobný rozkaz voči spoločnosti Oranžerii.

18 Bulharský prijímajúci orgán potvrdil, že doručenie tohto rozkazu sa na základe nariadenia č. 1393/2007 uskutočnilo 26. júla 2019. V tomto potvrdení sa však nešpecifikuje použitý spôsob doručenia a je v ňom v bulharskom jazyku uvedené len toľko, že „osoba opustila túto adresu a jej [súčasná] adresa nie je v registri zapísaná. Rozhodnutia… sa považujú za riadne doručené“.

19 Vnútroštátny súd, ktorý sa domnieval, že došlo k platnému doručeniu, vyhlásil 24. apríla 2020 uvedený európsky platobný rozkaz za vykonateľný podľa článku 18 ods. 1 nariadenia č. 1896/2006.

20 Spoločnosť Oranžerii faxom z 1. marca 2021 podala proti tomuto európskemu platobnému rozkazu odpor, pričom tvrdila, že sa o tomto rozkaze po prvýkrát dozvedela 24. februára 2021 v rámci opatrení na nútený výkon rozhodnutia.

21 Po tom, čo vnútroštátny súd informoval túto spoločnosť o opravných prostriedkoch, ktoré má k dispozícii, táto spoločnosť podaním z 25. marca 2021 podala opravný prostriedok podľa § 1092a ZPO.

22 Pokiaľ ide o tento opravný prostriedok, ktorý je upravený v § 1092a ZPO, proti európskemu platobnému rozkazu, vnútroštátny súd vyjadruje v prvom rade pochybnosti o súlade tohto paragrafu 1092a s právom Únie.

23 Ak by totiž súd rozhodujúci vo veci mal povinnosť zrušiť európsky platobný rozkaz, ktorý nebol doručený alebo ktorý nebol doručený platne, nemecká právna úprava by bola prísnejšia než zásady vyplývajúce z rozsudku zo 4. septembra 2014, eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen (C-119/13 a C-120/13, EU:C:2014:2144), podľa ktorých by takáto situácia mala viesť k neplatnosti vyhlásenia vykonateľnosti takéhoto európskeho platobného rozkazu.

24 V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd po prvé domnieva, že § 1092a ods. 1 ZPO porušuje ustanovenia článkov 16 a 17 nariadenia č. 1896/2006 tým, že predčasne poskytuje možnosť podať opravný prostriedok, hoci ešte proti tomuto európskemu platobnému rozkazu nezačala plynúť lehota na podanie odporu.

25 Po druhé, ak sa odporca náhodne dozvie o existencii európskeho platobného rozkazu voči nemu a podá opravný prostriedok podľa § 1092a ZPO, konajúci súd musí dotknuté európske konanie o platobnom rozkaze ukončiť, a to namiesto toho, aby nariadil nové doručenie vyvolávajúce právne následky uvedené v článkoch 16 a 17 nariadenia č. 1896/2006.

26 Po tretie opravný prostriedok stanovený v § 1092a ZPO môže brániť potrebnému účinku tohto nariadenia, ktorého cieľom je zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu odstránením prekážok riadneho priebehu občianskoprávnych konaní, keďže navrhovateľ radšej nevyužije európske konanie o platobnom rozkaze vzhľadom na riziko, že opravný prostriedok založený na § 1092a ZPO bude brániť európskemu platobnému rozkazu vydanému na jeho návrh.

27 Po štvrté zásada, ktorá vyplýva z rozsudku z 2. marca 2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157), že nezaslanie tlačiva stanoveného nariadením č. 1393/2007 nespôsobuje neplatnosť celého dotknutého doručenia, ale vyžaduje, aby konajúci súd takéto opomenutie dodatočne napravil, by sa mala uplatňovať aj v rámci európskeho konania o platobnom rozkaze zavedeného nariadením č. 1896/2006 (rozsudok zo 6. septembra 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675).

28 Po piate a v poslednom rade tomu nasvedčuje aj skutočnosť, že nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) (Ú. v. EÚ L 405, 2020, s. 40) v súčasnosti vo svojom článku 12 ods. 5 a 6 obsahuje ustanovenia týkajúce sa možnosti napraviť doručenie z dôvodu nezrovnalostí, ku ktorým pri ňom došlo, a to bez toho, aby tieto nezrovnalosti spôsobili neplatnosť tohto doručenia ako celku.

29 Vnútroštátny súd sa ďalej pýta, či v prípade, že konajúci súd vyhovie opravnému prostriedku podľa § 1092a ZPO, hoci už európsky platobný rozkaz vyhlásil za vykonateľný, je na základe tohto § 1092a tiež povinný vyhlásiť nútený výkon rozhodnutia na základe tohto platobného rozkazu za neprípustný, čo by malo za dôsledok vytvorenie trvalej prekážky tomuto výkonu, pričom však v prípade, že by došlo len k neplatnosti vyhlásenia o vykonateľnosti európskeho platobného rozkazu, bolo by naďalej možné, aby sa v dôsledku nového, platného doručenia tento európsky platobný rozkaz stal vykonateľným.

30 Napokon sa tento súd zamýšľa nad tým, či odporca môže platne podať odpor proti existujúcemu platobnému rozkazu predtým, ako mu bol tento platobný rozkaz platne doručený, keďže Súdny dvor v bode 49 rozsudku zo 4. septembra 2014, eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen (C-119/13 a C-120/13, EU:C:2014:2144), rozhodol, že za takýchto okolností nemožno uvažovať o uplatnení konania o odpore stanoveného v článkoch 16 a 17 nariadenia č. 1896/2006.

31 Okrem toho uvedený súd spresňuje, že v prípade, že by bol povinný vykonať nové doručenie, ktoré bude spĺňať minimálne požiadavky stanovené týmto nariadením, upozornil by odporcu na to, že treba preventívne podať nový odpor. Otázka, či sa odporca môže účinne brániť proti európskemu platobnému rozkazu, pritom nemôže závisieť od náhodného faktora súvisiaceho s dobrou vôľou konajúceho súdu.

32 Za týchto okolností Amtsgericht Wedding (Okresný súd Berlín-Wedding) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Treba nariadenie [č. 1393/2007], ako aj nariadenie [č. 1896/2006], vykladať tak, že bránia takej vnútroštátnej právnej úprave, v ktorej sa stanovuje, že súd je v rámci opravného prostriedku povinný vyhlásiť neplatnosť európskeho platobného rozkazu, pokiaľ odporcovi nebol doručený vôbec, alebo mu nebol doručený platne?

2. Ak na prvú prejudiciálnu otázku treba odpovedať kladne: Majú sa vyššie uvedené nariadenia vykladať tak, že bránia takej vnútroštátnej právnej úprave, v ktorej sa stanovuje, že vykonateľnosť európskeho platobného rozkazu treba vyhlásiť za neprípustnú, pokiaľ platobný rozkaz nebol odporcovi doručený vôbec alebo mu nebol doručený platne?

3. Ak na prvú prejudiciálnu otázku treba odpovedať kladne: Má sa nariadenie č. 1896/2006 vykladať tak, že odporca, ktorý vie o vydaní európskeho platobného rozkazu, ale tento mu nebol doručený vôbec alebo mu nebol doručený platne, ešte proti nemu nemôže podať odpor?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

33 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa ustanovenia nariadenia č. 1896/2006 v spojení s ustanoveniami nariadenia č. 1393/2007 majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, na základe ktorej v prípade, že európsky platobný rozkaz nebol odporcovi doručený alebo mu bol doručený spôsobom nespĺňajúcim minimálne požiadavky stanovené v článkoch 13 až 15 nariadenia č. 1896/2006, súd, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku proti tomuto platobnému rozkazu, je povinný vyhlásiť tento platobný rozkaz za neplatný.

34 Po prvé treba uviesť, že z odôvodnenia 9 a článku 1 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1896/2006 vyplýva, že účelom tohto nariadenia je zjednodušiť a urýchliť súdne konanie a znížiť náklady na takéto konanie v cezhraničných sporoch, ktoré sa týkajú nepopretých peňažných pohľadávok, zavedením európskeho konania o platobnom rozkaze (rozsudok z 15. septembra 2022, Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, bod 20).

35 Toto zjednodušené a uniformné konanie nie je kontradiktórnym konaním. Odporca sa totiž o vydaní európskeho platobného rozkazu dozvie až v okamihu, keď mu je doručený, a až v tomto okamihu, tak ako vyplýva z článku 12 ods. 3 nariadenia č. 1896/2006, je informovaný o tom, že má možnosť buď zaplatiť navrhovateľovi sumu uvedenú v tomto rozkaze, alebo podať proti nemu odpor na súde pôvodu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. septembra 2022, Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, bod 21 a citovanú judikatúru).

36 Táto možnosť odporcu podať odpor má kompenzovať skutočnosť, že systém zavedený nariadením č. 1896/2006 neupravuje jeho účasť na európskom konaní o platobnom rozkaze, a to tak, že mu umožňuje odporovať pohľadávke po vydaní európskeho platobného rozkazu (rozsudky z 22. októbra 2015, Thomas Cook Belgium, C-245/14, EU:C:2015:715, bod 28, a z 15. septembra 2022, Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, bod 24, ako aj citovaná judikatúra).

37 Tento odpor má za následok ukončenie európskeho konania o platobnom rozkaze a automatické preklopenie sporu do riadneho konania, či už pôjde o európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, upravené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (Ú. v. EÚ L 199, 2007, s. 1), alebo akékoľvek iné príslušné vnútroštátne občianske súdne konanie,

ibaže navrhovateľ výslovne požiadal o ukončenie konania v prípade odporu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. júna 2013, Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, bod 31, a z 15. septembra 2022, Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, bod 23).

38 Po druhé treba pripomenúť, že každý európsky platobný rozkaz, na ktorý sa vzťahuje nariadenie č. 1896/2006, musí byť doručený v súlade s minimálnymi požiadavkami stanovenými v článkoch 13 až 15 tohto nariadenia. V prípade nedodržania týchto minimálnych požiadaviek by došlo k narušeniu rovnováhy medzi cieľmi sledovanými uvedeným nariadením, ktorými sú rýchlosť a efektívnosť, na jednej strane a rešpektovaním práva na obhajobu na druhej strane (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. septembra 2014, eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 a C-120/13, EU:C:2014:2144, bod 37).

39 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že v prípade, že nedošlo k doručeniu spĺňajúcemu uvedené minimálne požiadavky, lehota na podanie odporu nezačne plynúť, a teda je spochybnená platnosť konaní, ktoré závisia od uplynutia tejto lehoty, predovšetkým konania o vyhlásenie vykonateľnosti, upraveného v článku 18 nariadenia č. 1896/2006, a to napriek tomu, že už boli začaté (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. septembra 2014, eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 a C-120/13, EU:C:2014:2144, bod 43).

40 Po tretie z článku 1 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1896/2006 v spojení s jeho odôvodnením 9 vyplýva, že toto nariadenie predstavuje „minimálne požiadavky“ stanovené na zabezpečenie voľného pohybu európskych platobných rozkazov. Uvedeným nariadením sa zavádza jednotný nástroj na vymáhanie pohľadávok, ktorý zaručuje rovnaké podmienky pre veriteľov a dlžníkov v celej Európskej únii, pričom sa v ňom stanovuje, že na všetky procesné otázky, ktoré nie sú v tomto nariadení výslovne upravené, sa uplatní procesné právo členských štátov (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. júna 2013, Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, bod 28, a z 15. septembra 2022, Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, bod 28, ako aj citovanú judikatúru).

41 Keďže nariadenie č. 1896/2006 neupravuje prípadné opravné prostriedky, ktoré má odporca k dispozícii v prípade, že sa až po vyhlásení vykonateľnosti európskeho platobného rozkazu ukáže, že tento platobný rozkaz nebol doručený alebo že nebol doručený spôsobom spĺňajúcim minimálne požiadavky stanovené v článkoch 13 až 15 tohto nariadenia, tieto procesné otázky sa naďalej riadia vnútroštátnym právom v súlade s článkom 26 uvedeného nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. septembra 2014, eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 a C-120/13, EU:C:2014:2144, body 46 a 47).

42 Po štvrté, pokiaľ ide o tie otázky týkajúce sa doručovania európskeho platobného rozkazu, ktoré nie sú upravené nariadením č. 1896/2006, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že tieto otázky treba prípadne vyriešiť v súlade s nariadením č. 1393/2007, keďže článok 27 nariadenia č. 1896/2006 stanovuje, že toto nariadenie nemá vplyv na uplatňovanie nariadenia č. 1348/2000, a keďže toto druhé uvedené nariadenie bolo zrušené a nahradené nariadením č. 1393/2007, ktorého článok 25 ods. 2 spresňuje, že odkazy na nariadenie č. 1348/2000 sa považujú za odkazy na nariadenie č. 1393/2007 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, body 39 a 40).

43 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že nariadenie č. 1393/2007 vo svojom článku 8 ods. 1 upravuje možnosť adresáta písomnosti, ktorá sa má doručiť, odmietnuť jej prijatie z dôvodu, že dotknutá písomnosť nie je vyhotovená v jazyku, ktorému má rozumieť, alebo že k nej nie je pripojený preklad do takéhoto jazyka (rozsudok z 2. marca 2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, bod 49).

44 Treba totiž dbať nielen na to, aby adresát písomnosti skutočne prevzal predmetnú písomnosť, ale aj na to, aby mal možnosť spoznať a účinne a úplne pochopiť význam a dosah návrhu, ktorý bol proti nemu podaný v cudzine, tak, aby mohol účinne pripraviť svoju obranu a uplatniť svoje práva v členskom štáte pôvodu (rozsudok zo 6. septembra 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, bod 34 a citovaná judikatúra).

45 Na to, aby právo odmietnutia uvedené v článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007 mohlo užitočne vyvolať účinky, je nevyhnutné, aby bol adresát danej písomnosti riadne informovaný o existencii tohto práva prostredníctvom vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II k tomuto nariadeniu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. marca 2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, body 53 a 54).

46 Súdny dvor z toho vyvodil, že orgán poverený doručovaním je povinný za každých okolností a bez toho, aby mal určitú mieru voľnej úvahy, informovať adresáta písomnosti o jeho práve odmietnuť jej prevzatie, pričom na tento účel musí systematicky používať toto vzorové tlačivo (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, bod 38 a citovanú judikatúru).

47 Ak sa písomnosť doručí adresátovi bez toho, aby bolo k tejto písomnosti pripojené uvedené tlačivo, prijímajúci orgán musí toto opomenutie napraviť tak, že bezodkladne informuje tohto adresáta o jeho práve odmietnuť prevzatie uvedenej písomnosti, pričom mu toto vzorové tlačivo zašle (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, bod 50 a citovanú judikatúru).

48 Súdny dvor rozhodol, že nepripojenie vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II k nariadeniu č. 1393/2007 nemôže mať za následok neplatnosť ani písomnosti, ktorá sa má doručiť, ani postupu doručovania, keďže takýto následok by bol nezlučiteľný s cieľom sledovaným týmto nariadením, ktorý spočíva v úprave priameho, rýchleho a účinného spôsobu zaslania písomností v obchodných a občianskych veciach medzi členskými štátmi (rozsudok zo 6. septembra 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, bod 49 a citovaná judikatúra).

49 Vnútroštátna právna úprava preto bez toho, aby došlo k porušeniu nariadenia č. 1393/2007, nemôže stanoviť, že opomenutie tohto vzorového tlačiva musí byť sankcionované neplatnosťou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. marca 2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, bod 62).

50 Práve s prihliadnutím na tieto úvahy treba odpovedať vnútroštátnemu súdu.

51 V prejednávanej veci zo zistení vnútroštátneho súdu vyplýva, že doručenie vykonané prijímajúcim orgánom zjavne nespĺňa minimálne požiadavky stanovené v článkoch 13 až 15 nariadenia č. 1896/2006, keďže o existencii tohto rozkazu sa odporkyňa vo veci samej dozvedela až v čase výkonu predmetného európskeho platobného rozkazu.

52 V tejto súvislosti z judikatúry citovanej v bodoch 39 a 41 tohto rozsudku vyplýva po prvé to, že vyhlásenie vykonateľnosti takéhoto európskeho platobného rozkazu treba považovať za neplatné, a po druhé, že vnútroštátne právo upravuje prípadné opravné prostriedky, ktoré má odporca k dispozícii, ak sa až po tomto vyhlásení ukáže, že tento platobný rozkaz nebol doručený alebo že nebol doručený spôsobom spĺňajúcim minimálne požiadavky stanovené v článkoch 13 až 15 nariadenia č. 1896/2006.

53 V prejednávanej veci nemecké právo v § 1092a ZPO stanovuje takýto opravný prostriedok, v rámci ktorého je konajúci súd povinný vyhlásiť takýto európsky platobný rozkaz za neplatný.

54 Ak pritom európsky platobný rozkaz nebol odporcovi doručený alebo mu nebol doručený spôsobom spĺňajúcim minimálne požiadavky stanovené v článkoch 13 až 15 nariadenia č. 1896/2006, odporcovi nie sú poskytnuté potrebné tlačivá, predovšetkým tlačivo obsahujúce dotknutý európsky platobný rozkaz a tlačivo, ktoré by ho informovalo o jeho práve podať odpor proti tomuto platobnému rozkazu, a teda nie je riadne poučený o existencii alebo o dôvodoch, na ktorých sa zakladá európsky platobný rozkaz, ktorý je voči nemu vydaný (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. septembra 2014, eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 a C-120/13, EU:C:2014:2144, bod 41).

55 Z toho vyplýva, že nedoručenie európskeho platobného rozkazu alebo nedodržanie minimálnych požiadaviek stanovených v článkoch 13 až 15 nariadenia č. 1896/2006 treba odlišovať od neoznámenia vzorového tlačiva, ktoré je obsiahnuté v prílohe II nariadenia č. 1393/2007, adresátovi doručovanej písomnosti, t. j. vzorového tlačiva informujúceho tohto adresáta o jeho práve odmietnuť prevzatie tejto písomnosti v prípade, že táto nie je vyhotovená v jazyku, ktorému má rozumieť, alebo k nej nie je pripojený preklad do takéhoto jazyka.

56 V súlade s judikatúrou citovanou v bodoch 47 a 48 tohto rozsudku síce platí, že prijímajúci orgán musí bezodkladne opomenutie tohto vzorového tlačiva napraviť a toto opomenutie nemôže byť sankcionované neplatnosťou, pretože by tým inak bol ohrozený cieľ sledovaný nariadením č. 1393/2007, no treba konštatovať, že táto judikatúra sa neuplatňuje v prípade, keď vnútroštátny súd vyhlási neplatnosť európskeho platobného rozkazu, ktorý nebol doručený alebo ktorý bol doručený spôsobom nespĺňajúcim minimálne požiadavky stanovené v článkoch 13 až 15 nariadenia č. 1896/2006, keďže takéto zrušenie je v súlade s cieľmi tohto posledného uvedeného nariadenia.

57 Len čo je totiž pohľadávka, na základe ktorej bol európsky platobný rozkaz vydaný, rozporovaná, čo je tak zjavne v prípade, keď odporca podá opravný prostriedok proti výkonu európskeho platobného rozkazu, ktorého doručenie vykazuje vady, osobitné konanie upravené nariadením č. 1896/2006 sa už neuplatní, keďže, tak ako vyplýva z článku 1 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia, ciele spočívajúce v zjednodušení, rýchlosti a znížení nákladov, ktoré sleduje toto nariadenie, sú relevantné len vtedy, pokiaľ ide o nepopreté pohľadávky (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 4. septembra 2014, eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 a C-120/13, EU:C:2014:2144, bod 39, ako aj z 13. júna 2013, Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, bod 42).

58 V tomto kontexte skutočnosť, že sa odporca o existencii európskeho konania o platobnom rozkaze, ktorého doručenie vykazuje vady, dozvie náhodne alebo pri výkone dotknutého platobného rozkazu, a rovnako aj okamih, v ktorom odporca poprie pohľadávku, ktorá je

predmetom tohto rozkazu, nie sú relevantné, keďže k podaniu tohto opravného prostriedku, tak ako vyplýva z judikatúry citovanej v bode 39 tohto rozsudku, nevyhnutne dochádza ešte predtým, ako začne plynúť lehota na podanie odporu uvedená v článku 16 ods. 2 nariadenia č. 1896/2006.

59 Okrem toho zosúladenie cieľov sledovaných nariadením č. 1896/2006, t. j. rýchlosti a účinnosti na jednej strane a dodržiavania práva na obhajobu na druhej strane, umožňuje konštatovať, že navrhovateľ znáša prípadné riziká spojené s nedoručením alebo doručením nespĺňajúcim minimálne požiadavky stanovené v článkoch 13 až 15 tohto nariadenia.

60 Ako totiž vyplýva z článku 1 ods. 2 nariadenia č. 1896/2006, podľa ktorého európske konanie o platobnom rozkaze „nebráni navrhovateľovi, aby pri uspokojovaní pohľadávky… využil iné konanie dostupné podľa práva členského štátu alebo práva Spoločenstva“, európsky platobný rozkaz je fakultatívne konanie, ktoré nenahrádza iné existujúce konania.

61 Okrem toho žiadne ustanovenie nariadenia č. 1896/2006 v zásade nebráni tomu, aby v prípade zamietnutia návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu dotknutý veriteľ prípadne uplatnil svoju pohľadávku v rámci nového európskeho konania o platobnom rozkaze.

62 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že ustanovenia nariadenia č. 1896/2006 v spojení s ustanoveniami nariadenia č. 1393/2007 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, na základe ktorej v prípade, že európsky platobný rozkaz nebol odporcovi doručený alebo mu bol doručený spôsobom nespĺňajúcim minimálne požiadavky stanovené v článkoch 13 až 15 nariadenia č. 1896/2006, súd, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku proti tomuto platobnému rozkazu, je povinný vyhlásiť tento platobný rozkaz za neplatný.

O druhej a tretej otázke

63 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku netreba odpovedať na druhú a tretiu otázku.

O trovách

64 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze, v spojení s ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

nebránia vnútroštátnej právnej úprave, na základe ktorej v prípade, že európsky platobný rozkaz nebol odporcovi doručený alebo mu bol doručený spôsobom nespĺňajúcim minimálne požiadavky stanovené v článkoch 13 až 15 nariadenia č. 1896/2006, súd, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku proti tomuto platobnému rozkazu, je povinný vyhlásiť tento platobný rozkaz za neplatný.

Podpisy